КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Кафедра інтелектуальних та інформаційних систем

Лабораторна робота № 3 з дисципліни "Нейромережні технології та їх застосування"

Виконав студент групи КН-31 Пашковський Павло Володимирович

Контрольні питання

1. У чому полягає відмінність елементарного перцептрона від одношарового перцептрона?

Одношаровий - перцептрон, кожен S-елемент якого однозначно відповідає одному A-елементу, S-A зв'язки завжди рівні 1, а поріг будь-якого A-елемента дорівнює 1.

Елементарним перцептроном називається спрощений перцептрон, у якого є лише прості R і A елементи.

2. Який алгоритм використовується для навчання одношарового перцептрона?

Навчання за дельта правилом.

- Крок 1. Ініціалізація вас перцептрона в діапазоні від [-0.1;+0.1]
- Крок 2. На вхід перцептрона подається вхідних вектор X. Кожен нейрон виконує зважене підсумування вхідних сигналів і формує вихідний сигнал Y.
- Крок 3. Якщо реакція нейронної мережі збігається з еталонним значенням, то ваговий коефіцієнт не змінюється.
- Крок 4. Якщо вхідна реакція збігається з еталонною, то проводиться модифікація вагових коефіціентів.
- Крок 5. Алгоритм триває до тих пір, поки не стане у = t для всіх вхідних образів, або не перестануть змінюватися вагові коефіцієнти.

3. Як оцінюється якість розпізнавання одношарового перцептрона?

Відношення кількості правильних відповідей, які дала мережа, до всіх відповідей мережі.

Індивідуальне завдання:

Виконати програмну реалізацію для моделювати роботи одношарової мережі, з 9 входами і 4 нейронами, яка здатна розпізнавати 8 об'єктів, представлених на рис.1

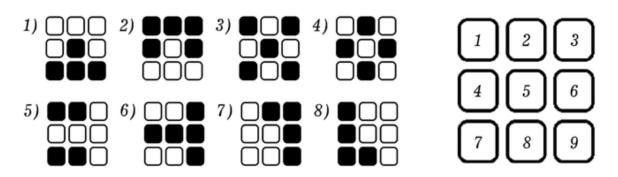

Рис. 1. Об'єкти для розпізнавання.

Вхідні об'єкти закодируемо так:

```
o [1] = \{000010111\},\
```

o
$$[2] = \{111101000\},\$$

. . . .

o
$$[8] = \{100100110\}.$$

Нехай їм відповідають такі сигнали на виходах нейронів:

```
y[1,j]={0000},
```

 $y[2,j]={1111},$

 $y[3,j]={1001},$

 $y[4,j]={0110},$

 $y[5,j]={1010},$

 $y[6,j]={0101},$

 $y[7,j]={1100},$

 $y[8,j]={0011}$

```
epoch: 6
                  [0. 0. 0. 0.]
                                   [0. 0. 0. 0.]
number 1
number 2
                  [1. 1. 1. 1.]
                                   [1. 1. 1. 1.]
number 3
                  [1. 0. 0. 1.]
                                   [1. 0. 0. 1.]
                  [0. 1. 1. 0.]
                                   [0. 1. 1. 0.]
number 5
                  [1. 0. 1. 0.]
                                   [1. 0. 1. 0.]
                  [0. 1. 0. 1.]
number 6
                                   [0. 1. 0. 1.]
                  [1. 1. 0. 0.]
number 7
                                   [1. 1. 0. 0.]
                  [0. \ 0. \ 1. \ 1.]
                                   [0. 0. 1. 1.]
number 8
```

Рис. 2. Результати роботи програми.

Висновок:

Було створено програму для розпізнавання певного образу, що подається на вході, за допомогою одношарового перцептрона і навчання за допомогою дельта правила.

Дану програму можна використовувати для розпізнавання чисел, образів.

В майбутньому програму можна вдосконалити та використовувати для розпізнавання будь-яких лінійно-роздільних об'єктів.

Код програми:

```
import numpy as np
def training(X,T,Weights,LR):
  sigma = np.zeros(len(T[0]))
  Y = np.zeros(len(T[0]))
  Beta = np.zeros(len(T[0]))
  fl = 1
  epoch = 0
  while(fl):
     epoch+=1
     for k, xk in enumerate(X):
        for i, wi in enumerate(Weights):
          d = 0
          for j in range(len(wi)):
             d+= wi[i]*xk[i]
          sigma[i]= d
          if sigma[i] >=0:
             Y[i]=1
          else:
             Y[i]=0
           Beta[i] = T[k][i]-Y[i]
        f|1 = 1
        for i in range(len(Y)):
```

```
if T[k][i] != Y[i]:
             f11 = 0
        if(fl1):
           fl+=1
        else:
           for i,wi in enumerate(Weights):
              for j in range(len(Weights[i])):
                 Weights[i][j] += LR*xk[j]*Beta[i]
      if fl == 9:
        fl = 0
     else:
        fl=1
   print("epoch:",epoch)
def test(X,T,Weights):
   sigma = np.zeros(len(T[0]))
   Y = np.zeros(len(T[0]))
   for k, xk in enumerate(X):
     for i, wi in enumerate(Weights):
        d = 0
        for j in range(len(wi)):
           d += wi[j] * xk[j]
        sigma[i] = d
        if sigma[i] >= 0:
           Y[i] = 1
        else:
           Y[i] = 0
      print("number ", k+1, "\t", Y, "\t", T[k])
def inputx(Weights):
   print("\ninput x:")
   xtest=input()
   xi=xtest.split()
   xi=list(xi)
   sigma = np.zeros(len(T[0]))
   Y = np.zeros(len(T[0]))
   for i, wi in enumerate(Weights):
     d = 0
     for j in range(len(wi)):
        d += wi[j] * int(xi[j])
     sigma[i] = d
      if sigma[i] >= 0:
        Y[i] = 1
      else:
        Y[i] = 0
   print(Y)
X = np.genfromtxt('X.txt',delimiter=' ',dtype=np.float)
T = \text{np.genfromtxt}(\text{T.txt'}, \text{delimiter='}, \text{dtype=np.float})
Weights = np.random.uniform(-0.1, 0.1, (4,9))
LR = 0.01
training(X,T,Weights,LR)
test(X,T,Weights)
while(1):
   inputx(Weights)
```